

مقاله‌ی کوتاه علمی

گزارش زنبور پارازیتوئید *Cotesia plutellae* (Hym.: Braconidae) از ایران

علی گلی‌زاده^۱، کریم کمالی^۱، یعقوب فتحی‌پور^{۱*}، حبیب عباسی‌پور^۲ و اورل لوزان^۳

۱- گروه حشره‌شناسی، دانشکده‌ی کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، ۲- گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده‌ی علوم کشاورزی دانشگاه شاهد، ۳- موسسه‌ی حشره‌شناسی جمهوری چک.

*مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: fathi@modares.ac.ir

Report of the parasitoid wasp, *Cotesia plutellae* (Hym.: Braconidae), from Iran

A. Golizadeh¹, K. Kamali¹, Y. Fathipour^{1&*}, H. Abbasipour² and A. Lozan³

1. Department of Entomology, Faculty of Agriculture, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran, 2. Department of Plant Protection, Faculty of Agricultural Science, Shahed University, Tehran, Iran, 3. Institute of Entomology, Department of Wetland Ecology, Branišovská 31, 37005 České Budějovice, Czech Republic.

*Corresponding author, E-mail: fathi@modares.ac.ir

Abstract

This paper reports the occurrence of the hymenopterous parasitoid of the diamondback moth larvae in Iran. One species of Braconidae, *Cotesia plutellae* (Kurdjumov), was collected from larvae of *Plutella xylostella* (L.) (Lep.: Plutellidae). This parasitoid, which belongs to the subfamily Microgastrinae, is newly recorded from Iran.

طی بررسی‌های در حال انجام روی دینامیسم جمعیت و نیازهای دمایی بید کلم، *Plutella xylostella* (Linnaeus) از مزارع کلم مرکز تحقیقات گروه باغبانی دانشگاه تهران واقع در نزدیکی محمدشهر کرج از اوایل تیر تا اواخر مهر ۱۳۸۴ نمونه‌برداری انجام شد. لاروها و شفیره‌های بید کلم از روی دو گیاه میزبان کلم پیچ و کلم گل جمع‌آوری و در شرایط دمایی ۲۵ درجه‌ی سانتی‌گراد، رطوبت نسبی ۶۵ درصد و ۱۴ ساعت روشنایی تا زمان خروج حشرات کامل پارازیتوئیدهای احتمالی نگهداری شدند. در صورت نیاز برگ تازه‌ی گیاهان میزبان در اختیار لاروها قرار می‌گرفت. این نمونه‌ها به صورت روزانه برای جمع‌آوری پارازیتوئیدها بررسی و زنبورهای خارج شده در الکل ۷۵ درصد نگهداری شدند.

در میان نمونه‌ها یک گونه زنبور پارازیتوئید با نام علمی *Cotesia plutellae* (Kurdjumov) از خانواده‌ی Braconidae و زیرخانواده‌ی Microgastrinae مورد شناسایی قرار گرفت که یکی از مهمترین پارازیتوئیدهای شب‌پره‌ی پشت‌الماسی (بید کلم) می‌باشد. این گونه پارازیتوئید

داخلی و انفرادی لارو بوده، چند نسلی است و درصد پارازیتسم بالایی برای آن در نواحی مختلف گزارش شده است (Hirashima *et al.*, 1989; Fitton & Walker, 1991).
 زنبور *C. plutellae* دارای اندازه‌ی کوچک (۲/۵-۲/۶ میلی‌متر) و پیلای سفیدرنگ کوچک (۳-۳/۵ میلی‌متر) چسبیده به برگ گیاهان میزبان بوده و چرخه‌ی زندگی آن از تخم تا ظهور افراد بالغ ۱۳ روز طول می‌کشد (Rowell *et al.*, 2005). این گونه همچنین به عنوان پارازیتوئید داخلی سایر بال‌پولک‌داران (از قبیل خانواده‌های *Pyraustidae*, *Arctiidae*, *Pieridae*, *Lasiocampidae*) با پراکنش گسترده در ناحیه‌ی پالتارکتیک گزارش شده است. این زنبور توسط نگارنده‌ی آخر شناسایی شد.

منابع

- Fitton, M. & Walker A.** (1991) Hymenopterous parasitoids associated with diamondback moth: the taxonomic dilemma. pp. 225-231 in Talekar, N. S. (Ed.) *Diamondback moth and other crucifer pests*. Proceedings of the 2nd International Workshop, AVRDC, Taiwan.
- Hirashima, H., Abe, M., Tadauchi, O., Konishi, K. & Maeto, K.** (1989) The hymenopterous parasitoids of the diamondback moth, *Plutella xylostella* (Lepidoptera, Yponomeutidae) in Japan. *Esakia* 28, 63-73.
- Rowell, B., Bunsong, N., Satthaporn, K., Phithamma, S. & Doungsa-Ard, C.** (2005) Hymenopteran parasitoids of diamondback moth (Lepidoptera: Yponomeutidae) in Northern Thailand. *Journal of Economic Entomology* 98, 449-456.